जीवंतोपितादृशानमुह्यंतिनभ्रमंतियोनिचक्रे ॥ १६ ॥ शतशाखःसंसारवृक्षः ॥ १७ ॥ क्रोधलोभौनिराकृतौयेनसः याम्यंयमलोकप्रापकंसंसारगर्हनं ॥ १९ ॥ अनुतर्षुलंतृष्णाशीलंलक्षीकृत्य ॥ २४॥

भ्रममाणानमुह्यंतिसंसारेनभ्रमंतिते ॥ संसारेभ्रमतांराजन्दुःखमेतद्धिजायते ॥ १६ ॥तस्मादस्यनिवृत्त्यर्थंयत्नमेवाचरेद्बुधः॥ उपेक्षानात्रकर्तव्याशतशाखःप्रवर्धते॥ १७॥ यतेंद्रियोनरोराजन्क्रोधलोभनिराकृतः॥ संतुष्टःसत्यवादीयःसशांतिमधिगच्छति ॥ १८॥ याम्यमाहूरथंह्येनंमुह्यंतेयेनदुर्बुधाः॥ सचैतत्प्राप्नुयाद्राजन्यत्त्वंप्राप्तोनराधिप॥ १९॥ अनुतर्षुलमेवैतद्दुःखंभवतिमारिष ॥ राज्यनाशंसुहृन्नाशंसुतनाशंचभारत ॥ साधुःपरमदुःखानांदुःखभैषज्यमाचरेत् ॥ २० ॥ज्ञानौषधमवाप्येहदूरपारंमहौषधं ॥ छिंद्याद्दुःखमहाव्याधिंनरःसंयतमानसः ॥ २१ ॥ नविक्रमोनचाप्यर्थोनमित्रंनसुहृज्जनः ॥ तथोन्मोचयतेदुःखाद्यथात्मास्थिरसंयमः॥ २२॥ तस्मान्मैत्रंसमास्थायशीलमापद्यभारत॥ दमस्त्यागोप्रमादश्चतेत्रयोब्रह्मणोहयाः॥ २३॥ शीलरश्मिसमायुक्तःस्थितोयोमानसेरथे॥ त्यक्त्वामृत्युभयंराजन्ब्रह्मलोकंसगच्छति॥ २४॥ अभयंसर्वभूतेभ्योयोददातिमहीपते॥ सगच्छतिपरंस्थानंविष्णोःपदमनामयं॥ ॥ २५॥ नतत्क्रतुसहस्रेणनोपवासैश्चनित्यशः॥ अभयस्यचदानेनयत्फलंप्राप्नुयान्नरः॥ २६॥ नह्यात्मनःप्रियतरंकिंचिद्भूतेषुनिश्चितं॥ अनिष्टंसर्वभूतानांमरणंनामभारत॥ २७॥ तस्मात्सर्वेषुभूतेषुदयाकार्याविपश्चिता॥ नानामोहसमायुक्ताबुद्धिजालेनसंवृताः॥ २८ ॥ असूक्ष्मदृष्टयोमंदाभ्राम्यंतेतत्रतत्रह॥ सुसूक्ष्मदृष्टयोराजन्व्रजंतिब्रह्मशाश्वतं॥ २९॥ इतिश्रीमहाभारतेस्त्रीपर्वणिजलप्रदानिकप० विशोककरणेसप्तमोऽध्यायः॥७॥ ॥ ७ ॥ वैशंपायनउवाच विदुरस्यतुतद्वाक्यंनिशम्यकुरुसत्तमः॥ पुत्रशोकाभिसंतप्तःपपातभुविमूर्छितः॥ १ ॥ तंतथापतितंभूमौनिःसंज्ञंप्रेक्ष्यबांधवाः॥ कृष्णद्वैपायनश्चैवक्षत्ताचविदुरस्तथा॥ २॥ संजयःसुहृदश्चान्येद्वास्थायेचास्यसंमताः॥ जलेनसुखशीतेनतालवृंतैश्चभारत॥ ३॥ पस्पर्शुश्चकरैर्गात्रंवीज्यमानश्चयत्नतः॥ आश्वास्यतुचिरंकालंधृतराष्ट्रंतथागतं॥ ४॥ अथदीर्घस्यकालस्यलब्धसंज्ञोमहीपतिः॥ विललापचिरंकालंपुत्राधिभिरभिप्लुतः॥५॥धिगस्तुखलुमानुष्यंमानुषेषुपरिग्रहे॥ यतोमूलानिदुःखानिसंभवंतिमुहुर्मुहुः॥ ६॥पुत्रनाशेर्थनाशेचज्ञातिसंबंधिनामथ॥ प्राप्यतेसुमहद्दुःखंविषाग्निप्रतिमंविभो॥ ७॥

दूरपारंब्रह्मज्ञानं ॥ २१ ॥ स्थिरःपुनर्निवर्तितुमसमर्थः संयमस्तुच्छविषयेभ्यइंद्रियपरावृत्तिर्यस्यतादृशः आत्मास्वयं ॥ २२ ॥ ब्रह्मणःब्रह्मलोकस्यप्रापकाइतिशेषः ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥२७॥ ॥ २८ ॥ २९ ॥ इतिस्त्रीपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेसप्तमोऽध्यायः ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ ॥ ७ ॥ विदुरस्येति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥

Digitized by Google